

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การสั่งพักใช้ใบอนุญาต และการสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

ตามที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ได้มีประกาศลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดทำร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การสั่งพักใช้ใบอนุญาต และการสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน บัดนี้ ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว ขอเรียนสรุป ดังนี้

๑. วิธีการรับฟังความเห็น

มกอช. เปิดรับฟังความเห็นด้วยวิธีการออนไลน์ผ่านช่องทางเว็บไซต์ มกอช. (www.acfs.go.th) เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และจัดทำหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้แทนในคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน ๑๘ หน่วยงาน

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความเห็นแต่ละครั้ง

รับฟังความคิดเห็นจำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๑๕ วัน เมื่อวันที่ ๗ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๖ ราย เห็นด้วย จำนวน ๔๓ ราย และไม่เห็นด้วย จำนวน ๓ ราย

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความเห็น

บุคลากรของ มกอช. หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไป

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

หลังจากสิ้นสุดการรับฟังความคิดเห็นแล้ว ผู้มีส่วนได้เสียได้มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การสั่งพักใช้ใบอนุญาต และการสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ดังนี้

๔.๑ เห็นด้วย/มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(๑) ช่วยให้ มกอช. สามารถดำเนินการได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการควบคุมคุณภาพสินค้าเกษตร

(๒) ป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจและความปลอดภัยของผู้บริโภคจากสินค้าที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน

(๓) การเปิดรับความคิดเห็นช่วยเพิ่มความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย

(๔) การกำหนดคุณสมบัติคณะทำงาน

(๕) เพื่อให้ผู้นำเข้า หรือ ส่งออก ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อส่วนรวม

(๖) หากลูกค้าโดนพักใช้ หรือ เพิกถอนใบรับรอง แต่มาขอการรับรองใหม่ ภายใต้ชื่อใหม่ แต่ยังเป็นผู้ประกอบการรายเดิมจะยังให้การรับรองได้หรือไม่ หากมีการขึ้นบัญชีผู้ประกอบการ CB จะทำการตรวจได้อย่างไร หรือ ทางหน่วยงานรัฐจะเป็นผู้คัดกรองเบื้องต้นให้กับ CB

(๗) การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อพบว่าผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ช่วยให้การรักษามาตรฐาน คุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในภาพรวมกระตุ้นให้ ผู้ประกอบการมีความรับผิดชอบมากขึ้นในการผลิต ส่งออกสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย

(๘) อาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการขนาดเล็ก /ขาดความพร้อมในการปรับตัวหรือแก้ไขปัญหา

(๙) แนวทางการพักใช้ มีกระบวนการที่ชัดเจน เพราะอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในด้านของการดำเนินธุรกิจ

(๑๐) ปรับปรุงให้ทันสมัย ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพงาน

(๑๑) เห็นด้วยในหลักการของร่างประกาศดังกล่าว เนื่องจากเป็นมาตรการทางปกครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานตามกฎหมาย รวมทั้งมีอำนาจในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตและการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน เพื่อปกป้อง คุ่มครอง ไม่ให้มีการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ไม่ให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อเศรษฐกิจ และประโยชน์สาธารณะ

(๑๒) การอ้างอิงมาตราต่าง ๆ ในประกาศต้องมีการอ้างถึงหรือไม่ว่า เป็นบทบัญญัติตามกฎหมายฉบับใด

(๑๓) เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย เป็นปัจจุบัน แต่ก็อาจจะดู สถานการณ์อื่นๆ ตามความเหมาะสม ประกอบด้วย ในประกาศ แนบท้าย ในข้อ ๕ น่าจะมี ระยะเวลาในการพักใช้ใบอนุญาตมากกว่า ๔๕ วัน ในข้อ ๗ หากเป็นการ ไม่ปฏิบัติตามต่อคำสั่ง น่าจะมี ระยะเวลาในการพักใช้ใบอนุญาตมากกว่า ๙๐ วัน ส่วนในข้อ ๙ กรณีไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ ควรจะมีระยะเวลาในการพักใช้ใบอนุญาตมากกว่า ๓๐ วัน

(๑๔) เป็นการปรับปรุงให้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ มีขั้นตอนระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น

(๑๕) ร่างประกาศ ฯ มีความยืดหยุ่น ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบและเป็นธรรมกับผู้ประกอบการ ช่วยส่งเสริมให้สินค้าเกษตรมีมาตรฐาน ในขณะที่เดียวกันก็ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประกอบการเกษตรอย่างเกินไป

(๑๖) ร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การสั่งพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต มีการปรับปรุงระยะเวลาการสั่งพักใช้ใบอนุญาตจากเดิม "ไม่เกินครั้งละ ๓๐ วัน" เป็น "ไม่เกินครั้งละ ๙๐ วัน" การกำหนดระยะเวลาการสั่งพักใช้ใบอนุญาตเดิมที่ "ไม่เกินครั้งละ ๓๐ วัน" อาจไม่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการในการปรับปรุงหรือแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ ส่งผลให้การควบคุมคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรไม่เป็นไปตามที่กำหนด ผลกระทบ: ต่อผู้ประกอบการ: การขยายระยะเวลาการสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็น "ไม่เกินครั้งละ ๙๐ วัน" จะเพิ่มแรงกดดันให้ผู้ประกอบการเร่งปรับปรุงมาตรฐานการผลิตให้สอดคล้องกับข้อกำหนด ต่อผู้บริโภค: มาตรการนี้จะช่วยเพิ่มความมั่นใจในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรที่วางจำหน่ายในตลาด ต่อภาพลักษณ์ประเทศ: การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรจะส่งเสริมความน่าเชื่อถือของสินค้าไทยในตลาดสากล

(๑๗) เพื่อให้ปฏิบัติตามระเบียบมาตรฐานสินค้าเกษตร

(๑๘) มีการจัดการอย่างเหมาะสม ระยะเวลาเหมาะสม เขียนได้ครอบคลุมชัดเจน

(๑๙) ควรมีการกำหนดนิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบอนุญาต

(๒๐) เป็นเครื่องมือสำหรับใช้เป็นข้อตกลงร่วมกันที่ดี ช่วยควบคุมและรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

(๒๑) ควรประกาศรายชื่อผู้ถูกเพิกถอนในเว็บไซต์ของ มกอช. และกรมวิชาการเกษตร

(๒๒) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(๒๓) กรณีผู้รับใบอนุญาตไม่จัดส่งหรือจัดส่งมาตรการแก้ไขปรับปรุงแต่ไม่มีประสิทธิภาพ และใบอนุญาตได้หมดอายุลงแล้วต้องทำอะไร

(๒๔) ลดการปนเปื้อนสารเคมี

(๒๕) เพื่อมาตรการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตร

(๒๖) เมื่อประกาศผ่าน ก่อนบังคับใช้เป็นทางการ อาจมีการทำ info graphic สรุปประกาศนี้ให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย เผยแพร่สู่หน่วยงานอื่นและประชาชนที่เกี่ยวข้อง

(๒๗) เพื่อปรับปรุงประกาศเดิมที่ออกมานานแล้ว และให้มีหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการต่างๆ ที่ชัดเจนมากขึ้น

(๒๘) ผู้กระทำผิดจะได้เกรงกลัว และไม่กลับมาทำอีก

(๒๙) ข้อความต่าง ๆ ในร่างประกาศมีการปรับปรุง ให้เป็นปัจจุบัน ให้เข้ากับบริบทปัญหาการทำงานที่ผ่านมา เช่น เรื่องการขยายระยะเวลา หรือการลดขั้นตอนการทำงาน เป็นต้น

(๓๐) เพิ่มประสิทธิภาพ ความชัดเจนในการปฏิบัติงาน

(๓๑) บัญชีแนบท้าย เรื่องความผิดบกพร่องกำหนดเรื่องความผิดบกพร่องโทษตามมาตรา ๕๙ กรณีใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดยังต้องมีบทกำหนดโทษหรือไม่เพราะปัจจุบันเป็นใบอนุญาตแบบอิเล็กทรอนิกส์ฝ่ายแล้ว

(๓๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมกำกับดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ของ มกอช.

(๓๓) ควรปรับแก้ไขบัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการมาตรฐานในส่วนของลักษณะความผิด/มาตราหรือฐานความผิด ลำดับที่ ๓ เรื่อง “ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๖๓ ข้อที่ (๑) ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ไม่แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการที่ระบุไว้ในใบอนุญาต” โดยควรปรับแก้ไขลักษณะความผิดดังกล่าวให้สอดคล้องตามประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง วิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตสามารถแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

(๓๔) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้: ระบบการยื่นคำขอและการพิจารณาอนุญาตแบบออนไลน์: พิจารณานำระบบออนไลน์มาใช้ในการยื่นคำขอใบอนุญาต การตรวจสอบเอกสาร การแจ้งผลการพิจารณา และการชำระค่าธรรมเนียม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ

(๓๕) ฐานข้อมูลผู้ประกอบการ: จัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตแบบรวมศูนย์ (Centralized Database) ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อให้การกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล

(๓๖) การแจ้งเตือนและการสื่อสารผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์: ใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อีเมล SMS หรือแอปพลิเคชัน ในการแจ้งเตือนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาต การแจ้งผลการพิจารณา การแจ้งให้แก้ไขปรับปรุง หรือการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

(๓๗) การตรวจสอบและติดตามผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์: พิจารณานำเทคโนโลยี เช่น ระบบ GPS, Remote Sensing, หรือ IoT (Internet of Things) มาใช้ในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลได้แบบเรียลไทม์ (Real-time) และลดการใช้กำลังคนในการลงพื้นที่ตรวจสอบ

(๓๘) การประเมินผลและการทบทวน: กำหนดให้มีการประเมินผลการบังคับใช้ (ร่าง) ประกาศฯ เป็นระยะ ๆ เพื่อติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการต่าง ๆ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง (ร่าง) ประกาศฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และควรกำหนดให้มีการทบทวน (ร่าง) ประกาศฯ เป็นประจำ เช่น ทุก ๓ ปี หรือ ๕ ปี เพื่อให้ประกาศฯ มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์

๔.๒ ไม่เห็นด้วย/เหตุผล

(๑) ความชัดเจนของเกณฑ์การสั่งพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาต

(๑.๑) ร่างประกาศฯ ข้อ ๒ ระบุถึง “เหตุอันควรเชื่อได้ว่า” ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างกว้างและอาจเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจมากเกินไป ควรมีการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น ระบุประเภทของการกระทำความผิดที่ชัดเจน หรือกำหนดระดับความร้ายแรงของการกระทำความผิด เพื่อลดความเสี่ยงในการใช้ดุลยพินิจที่ไม่เป็นธรรม

(๑.๒) บัญชีแนบท้ายที่กำหนดระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาต ยังขาดความชัดเจนในบางกรณี เช่น ในลำดับที่ ๑ (๕) ที่ระบุว่า "ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับไม่แสดงเครื่องหมายรับรอง..." ไม่ชัดเจนว่าครอบคลุมถึงกรณีใดบ้าง และควรแยกแยะความผิดให้ชัดเจนระหว่างกรณีที่ไม่แสดงเครื่องหมายเลย กับกรณีที่แสดงเครื่องหมายไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน

(๑.๓) ในข้อ ๓ วรรคสอง กำหนดว่าหากใบอนุญาตเหลืออายุน้อยกว่าระยะเวลาพักใช้ให้พักใช้ได้ไม่เกินอายุที่เหลืออยู่ เป็นการจำกัดสิทธิมากเกินไปและอาจไม่เป็นธรรม ควรเปิดให้พักใช้ตามระยะเวลาที่กำหนด แม้จะเกินอายุใบอนุญาตที่เหลือ เพื่อให้เหมาะสมกับความผิด และเปิดโอกาสให้ปรับปรุงแก้ไข

(๒) ขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นธรรม

(๒.๑) ร่างประกาศฯ ข้อ ๔ กำหนดให้สำนักงานแจ้งผู้รับใบอนุญาตให้จัดส่งมาตรการแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่จัดส่งหรือจัดส่งแล้วแต่มาตรการไม่มีประสิทธิภาพ จะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต่อไป ซึ่งอาจไม่เป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาต เนื่องจากอาจมีเหตุผลที่ทำให้ไม่สามารถจัดส่งมาตรการได้ทันตามกำหนด หรือมาตรการที่จัดส่งอาจถูกประเมินว่าไม่มีประสิทธิภาพโดยขาดเกณฑ์ที่ชัดเจน ควรมีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนและเปิดโอกาสให้ผู้รับใบอนุญาตชี้แจงหรืออุทธรณ์

(๒.๒) ร่างประกาศฯ ข้อ ๕ กำหนดให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเพิกถอนใบอนุญาต และให้คณะทำงานพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากมีเหตุจำเป็นสามารถขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ซับซ้อน ควรมีการกำหนดระยะเวลาที่ยืดหยุ่นมากขึ้น หรือกำหนดให้สามารถขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยมีเหตุผลอันสมควร

(๒.๓) ในกรณีข้อ ๖ การแจ้งสิทธิควรกำหนดให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

(๓) ความครอบคลุมของประกาศ

(๓.๑) ร่างประกาศฯ ฉบับนี้ มุ่งเน้นไปที่การสั่งพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต แต่ไม่ได้กล่าวถึงมาตรการอื่น ๆ ที่อาจนำมาใช้ได้ เช่น การตักเตือน การปรับ หรือการสั่งให้แก้ไขปรับปรุง ซึ่งอาจเหมาะสมกว่าในบางกรณี ควรมีการกำหนดมาตรการที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิด

(๓.๒) ร่างประกาศฯ ไม่ได้ระบุถึงกระบวนการเยียวยาหรือการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งเป็นสิทธิที่สำคัญของผู้รับใบอนุญาต ควรมีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการอุทธรณ์ที่ชัดเจนและเป็นธรรม

(๔) บทลงโทษควรกำหนดให้เหมาะสม: ร่างประกาศฯ กำหนดบทลงโทษที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น การสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นเวลานาน หรือการเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของผู้รับใบอนุญาตอย่างมาก ควรมีการพิจารณากำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมกับความผิด และคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ประกอบการ

๕. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

๕.๑ ความชัดเจนของเกณฑ์การสั่งพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาต

(๑) ร่างประกาศฯ ข้อ ๒ ระบุถึง "เหตุอันควรเชื่อได้ว่า" ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างกว้างและอาจเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจมากเกินไป ควรมีการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น ระบุประเภทของการกระทำความผิดที่ชัดเจน หรือกำหนดระดับความร้ายแรงของการกระทำความผิด เพื่อลดความเสี่ยงในการใช้ดุลยพินิจที่ไม่เป็นธรรม

คำชี้แจง: ร่างประกาศฯ ได้กำหนดความผิดที่สำนักงานมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ไว้ในบัญชีแนบท้ายร่างประกาศฯ ลำดับที่ ๑-๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดความผิดที่ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งเพิกถอนไว้แล้ว

(๒) บัญชีแนบท้ายที่กำหนดระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาต ยังขาดความชัดเจนในบางกรณี เช่น ในลำดับที่ ๑ (๕) ที่ระบุว่า "ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับไม่แสดง

เครื่องหมายรับรอง..." ไม่ชัดเจนว่าครอบคลุมถึงกรณีใดบ้าง และควรแยกแยะความผิดให้ชัดเจนระหว่างกรณีที่ไม่แสดงเครื่องหมายเลย กับกรณีที่แสดงเครื่องหมายไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน

คำชี้แจง: มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดโทษกรณีและผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับไม่แสดงเครื่องหมายรับรองก่อนนำสินค้าออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงานศุลกากร หรือ รัฐมนตรีไม่อนุญาตให้แสดงเครื่องหมายในภายหลังนำออกจากสถานที่ผลิตไว้ชัดเจนแล้ว

(๓) ในข้อ ๓ วรรคสอง กำหนดว่าหากใบอนุญาตเหลืออายุน้อยกว่าระยะเวลาพักใช้ ให้พักใช้ได้ไม่เกินอายุที่เหลืออยู่ เป็นการจำกัดสิทธิมากเกินไปและอาจไม่เป็นธรรม ควรเปิดให้พักใช้ตามระยะเวลาที่กำหนด แม้จะเกินอายุใบอนุญาตที่เหลือ เพื่อให้เหมาะสมกับความผิด และเปิดโอกาสให้ปรับปรุงแก้ไข

คำชี้แจง: เมื่อใบอนุญาตครบอายุจะทำให้สถานการณ์ได้รับอนุญาตประกอบกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตสิ้นสุดลงทำให้ไม่ถือว่าเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายจึงไม่สามารถสั่งพักใช้ใบอนุญาตเกินกว่าอายุใบอนุญาตได้

๕.๒ ขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นธรรม

(๑) ร่างประกาศฯ ข้อ ๔ กำหนดให้สำนักงานแจ้งผู้รับใบอนุญาตให้จัดส่งมาตรการแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่จัดส่งหรือจัดส่งแล้วแต่มาตรการไม่มีประสิทธิภาพ จะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต่อไป ซึ่งอาจไม่เป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาต เนื่องจากอาจมีเหตุผลที่ทำให้ไม่สามารถจัดส่งมาตรการได้ทันตามกำหนด หรือมาตรการที่จัดส่งอาจถูกประเมินว่าไม่มีประสิทธิภาพโดยขาดเกณฑ์ที่ชัดเจน ควรมีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนและเปิดโอกาสให้ผู้รับใบอนุญาตชี้แจงหรืออุทธรณ์

คำชี้แจง: ก่อนเข้าสู่กระบวนการพักใช้ใบอนุญาตสำนักงานจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบและให้ชี้แจง ตรวจสอบหาสาเหตุของข้อบกพร่องที่ตรวจพบ พร้อมแจ้งให้จัดส่งมาตรการแก้ไขต่อสำนักงานภายในระยะเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการเข้าตรวจสอบ ก่อนจัดทำความเห็นเสนอเลขาธิการพิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตก่อนทุกครั้ง ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการและระยะเวลาในการดำเนินการแก้ไขก่อนที่จะมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นระยะเวลาอันสมควรแล้ว

(๒) ร่างประกาศฯ ข้อ ๕ กำหนดให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเพิกถอนใบอนุญาต และให้คณะทำงานพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากมีเหตุจำเป็นสามารถขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ซับซ้อน ควรมีการกำหนดระยะเวลาที่ยืดหยุ่นมากขึ้น หรือกำหนดให้สามารถขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยมีเหตุผลอันสมควร

คำชี้แจง: การกำหนดให้คณะทำงานมีระยะเวลาตรวจสอบข้อเท็จจริงภายใน ๓๐ วัน นั้น เพื่อเป็นระยะเวลาเร่งรัดให้คณะทำงานดำเนินการ หากคณะทำงานมีเหตุจำเป็นพิจารณาไม่แล้วเสร็จสามารถขอขยายระยะเวลาได้อีก ๓๐ วัน

(๓) ในกรณีข้อ ๖ การแจ้งสิทธิควรกำหนดให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

คำชี้แจง: การแจ้งสิทธิตามร่างประกาศข้อ ๖ สำนักงานจะดำเนินการจัดทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ หากไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้จะดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๕.๓ ความครอบคลุมของประกาศ

(๑) ร่างประกาศฯ ฉบับนี้ มุ่งเน้นไปที่การสั่งพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต แต่ไม่ได้กล่าวถึงมาตรการอื่น ๆ ที่อาจนำมาใช้ได้ เช่น การตักเตือน การปรับ หรือการสั่งให้แก้ไขปรับปรุง ซึ่งอาจเหมาะสมกว่าในบางกรณี ควรมีการกำหนดมาตรการที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิด

คำชี้แจง: ร่างประกาศดังกล่าวเป็นกรณีตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ให้อำนาจคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขในการสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน บังคับ หรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน สำหรับมาตรการอื่น ๆ เช่น การปรับได้มีกำหนดความผิดไว้ตาม บทกำหนดโทษ หรือการสั่งให้แก้ไขปรับปรุงได้มีหลักเกณฑ์เฉพาะที่ออกตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว สำหรับการตกเดือนนั้นพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้กำหนดให้อำนาจสำนักงานตกเดือนก่อนมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๒) ร่างประกาศฯ ไม่ได้ระบุถึงกระบวนการเยียวยาหรือการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอน ใบอนุญาต ซึ่งเป็นสิทธิที่สำคัญของผู้รับใบอนุญาต ควรมีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการอุทธรณ์ที่ชัดเจน และเป็นธรรม

คำชี้แจง: พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดขั้นตอน การอุทธรณ์คำสั่งไว้แล้วตามมาตรา ๕๗ จึงไม่ต้องกำหนดขั้นตอนดังกล่าวไว้ในร่างประกาศฯ ทั้งนี้ เมื่อสำนักงานมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตจะแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ถูกสั่งให้ทราบด้วย

๕.๔ บทลงโทษควรกำหนดให้เหมาะสม: ร่างประกาศฯ กำหนดบทลงโทษที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น การสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นเวลานาน หรือการเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของผู้รับ ใบอนุญาตอย่างมาก ควรมีการพิจารณากำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมกับความผิด และคำนึงถึงผลกระทบต่อ ผู้ประกอบการ

คำชี้แจง: มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ สำนักงานมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน และสำนักงานได้กำหนดระยะเวลาพักใช้ ใบอนุญาตสำหรับผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ หรือผู้ประกอบการตรวจสอบ มาตรฐานไว้ในบัญชีแนบท้ายที่แตกต่างกันโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกระทำความผิดแล้ว

๖. การนำผลการรับฟังความเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

มกอช. จะนำข้อคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการจัดทำร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า เกษตร และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป

จัดทำโดย

กลุ่มนิติการ สำนักงานเลขานุการกรม

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ